

door Norbert HOSTYN

Ondanks het volumineuze artikel over de Kapucijnenkerk in ons voorbije septemhernummer en een belangrijke bijdrage over de Kapucijnen te Oostende in "Ostendiana V" (1986), is er nog niets verteld over het orgel in de kerk. Die primeur kwam onlangs van de hand van A. FAUCONNIER & P. ROOSE, twee eminente Vlaamse orgelgeskundigen.

Zij zijn de auteurs van : Het historisch orgel in Vlaanderen, deel IV a : Provincie West-Vlaanderen. Arrondissementen Brugge en Oostende, Brussel, 1986. Op hun publicatie is deze bijdrage dan ook hoofdzakelijk gebaseerd.

Over eventuele pijporgels in het Kapucijnenkerkje in de 17de of 18de eeuw zijn blijkbaar geen getuigenissen of archivalia tot ons gekomen.

Het orgel, zoals het er nu staat, werd oorspronkelijk in 1853 gebouwd door de firma Charles-Louis VAN HOUTTE uit Waregem. Omstreeks 1890 werd het een eerste keer omgebouwd door de Firma Ch. ANNEESSENS uit Geraardsbergen en omstreeks 1920 nogmaals, nu door de firma Jules ANNEESSENS uit Menen.

Het meubel, de orgelkast dus, doet neoklassiek aan, maar dateert pas uit 1853. Door de genoemde uitbreidingen onderging het meubel gevoelige transformaties. Zo bouwde Ch. ANNEESSENS een klavier in aan de zijkant, daar waar het klavier oorspronkelijk aan de voorzijde stond.

Vooraan zijn nog de oude ronde registergaten aanwezig en zelfs enkele van de originele naametiketten van de registers :

Clairon basse	?
Trompette basse	?
?	Fourniture
Doublette	?
Prestant	?
Cornet	?
Tramblant	Rossignol

Na de laatste verbouwing zag de dispositie er als volgt uit :

- Bourdon 16
- Montre 8
- Prestant 4
- Flûte 4
- Violon 8
- Bourdon 8
- Quinte
- Flageolet 2
- Trompette 8
- ?

Het klavier had een omvang van C tot g''' en het orgel had een - nu verdwenen - aangehangen pedaal. De windvoorziening gebeurde met een handpomp.

Dit orgel bleef in gebruik tot tijdens W.O. II, toen het tijdens een beschieting zwaar beschadigd werd en nooit meer hersteld. Het instrument is nu reeds meer dan 40 jaar verwaarloosd, bedekt met een even oude stoflaag, en - hoeft het gezegd - niet meer te bespelen.

Waarom ook hier eens geen restauratie overwegen ? ? ?

Puttend uit mijn eigen herinneringen herinner ik me nog de astmatische klanken van een elektronisch instrument waarop in de vroege zestiger jaren de diensten werden opgeluisterd.

In een volgende fase ca. 1967/68 stond hier een tijdlang het huisorgel van Stefaan DOMBRECHT, orgeltitularis van de SS. Petrus en Pauluskerk, in afwachting van definitieve plaatsing in zijn woning.

Toen kende de Kapucijnenkerk nog enkele orgelhoogdagen : zo hadden er in de zomer van 1968 vier orgelrecitals plaats door vooraanstaande binnen- en buitenlandse meesters verzorgd, en zelfs een heus concert met het Belgisch Kamerorkest van G. MAES, het koor van het Oostends Conservatorium en orgelist Herman VERSCHRAEGEN (februari 1968). Heerlijke muzikale hoogtepunten waren dat.

Zo iets zou in de niet al te verre toekomst wéér moeten kunnen ! !

ENSORIANA

Academie. 275 jaar onderwijs aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten van Brussel (tentoonstellingscatalogus), Brussel (Kon. Musea voor Schone Kunsten van België), 1987.

Een kapitale studie over het kunstonderwijs te Brussel in de 18de, 19de en 20ste eeuw. Op p. 163 ev. komt ENSOR aan bod : vooral zijn academiejaren (1877-1880), die voor hem op een desillusie zcuden uitlopen worden hier - voor het eerst - uitgediept.

Op p. 172 e.v. krijgt ook Willy FINCH, ander belangrijk Oostends kunstschilder ruime aandacht (wanneer voor hém een straatnaam in onze stad ?).

OOSTENDSE MUZIEKGESCHIEDENIS - XXXVI

DE VASTE DIRIGENTEN VAN HET SYMPHONIEORKEST VAN HET KURSAAL (4)

door Ann CASIER

5. JEAN-JOSEPH DUMON (1829-1889)

Jean Joseph DUMON werd te Oostende geboren op 10 december 1829 (1). Hij was oud-laureaat van het Koninklijk Conservatorium te Brussel waar hij les volgde bij E. AERTS, een fluitist met gevestigde naam in binnen- en buitenland. In 1857 werd hij aan het Koninklijk Conservatorium tot professor benoemd, een taak die hij reeds vanaf 1853 waarnam. Hij was ook solo-fluitist aan het Belgische hof en dirigent van de "Société des Choeurs" van Sint-Joost-ten-Node.

Samen met MERCK, GUIDÉ, NEUMANS, PONCELET en DE GREEF, stichtte hij te Brussel in oktober 1884 een vereniging die zich speciaal bezighield met de interpretatie van muzikale werken, vooral composities voor blazers en piano. Ze gaven jaarlijks vier voorstellingen in de concertzaal van het conservatorium aldaar. De eerste voorstelling had plaats op 16 november 1884. Heel wat Belgische componisten schreven speciaal een fluitconcert voor DUMON. Onder hen : FÉTIS, HANSSSENS, BENOIT en G. MEYNNE. Onder zijn leerlingen haalden er 36 een eerste prijs van wie heel veel onder hen nationale beroemdheden werden. Als voornaamste citeren we : de gebroeders ANTHONI, GARIN, LIVAIN, CHAUDOIR, SCHMIDT, WAUCAMPT, FONTAINE en ELSLANDE (2). In 1865 werd DUMON ridder in de Leopoldsorde,